

Copyright vs Llicència Creative Commons. Parlem-ne.

Totes les obres literàries, artístiques o científiques tenen, des del mateix moment de la seva creació, drets d'autor. Això vol dir que només l'autor de l'obra pot explotar-la (entre altres, reproduir-la, distribuir-la, modificar-la, comunicar-la públicament) de manera exclusiva durant un termini de temps. Passat aquest termini, l'obra passaria a domini públic i podria ser utilitzada lliurement, sempre que es respecti l'autoria i la integritat de l'obra. Si volem fer ús d'aquesta obra durant aquest període de temps d'exclusiva, hem d'obtenir primer l'autorització expressa de l'autor.

El copyright és un terme, representat pel símbol ©, que indica qui és titular dels drets d'explotació, qui tindrà el dret exclusiu per a explotar-la, és a dir, reproduir, transformar, distribuir i comunicar-la públicament.

La UOC té un fort compromís amb el respecte dels drets de propietat intel·lectual, sent aquest un dels punts essencials de la seva política institucional. Aquest compromís es materialitza en els diversos acords que la Universitat signa amb els titulars de drets per l'ús a les aules de recursos externs, així com en la llicència que tenim signada amb CEDRO des de 2011 i que segueix vigent, per a la reproducció, distribució i comunicació pública (inclosa la posada a disposició a Internet) d'obres del seu repertori.

Les llicències Creative Commons (CC) són un sistema molt senzill que ens permet compartir el nostre material, és a dir, les nostres obres, amb tercers sense necessitat que hagin de sol·licitar-nos permís, ni arribar a un acord formal per l'ús dels materials. De la mateixa forma, podrem utilitzar materials amb llicència CC de tercers, sempre que complim amb els requisits de la llicència. És a dir, les llicències Creative Commons permeten que, durant el termini de temps en què l'autor tingui l'exclusivitat dels drets d'explotació, altres usuaris en puguin fer determinats usos amb unes determinades condicions imposades per l'autor sense necessitar de requerir la seva prèvia autorització.

Llicències Creative Commons: quines són, possibles combinacions i com utilitzar-les

Quines són?

Les llicències Creative Commons són un dels sistemes de llicències obertes més coneguts per a fomentar el coneixement en obert. L'autor decideix, per mitjà d'una llicència concreta, quins drets cedeix i sota quines condicions. En el sistema de llicències CC es defineixen 4 condicions:

- **BY (Atribució):** s'ha de reconèixer l'autoria de l'obra de forma adequada.
- **No comercial:** no es permet utilitzar l'obra per a una finalitat comercial. Per a tals usos cal l'autorització expressa del titular de drets.
- **Sense obres derivades:** No es permet la distribució d'obres derivades (transformades).
- **Compartir per igual:** permet elaborar obres derivades (transformació) i la seva distribució o comunicació posterior al públic, però sempre que es faci sota una llicència idèntica a la que tingui l'obra original.

Possibles combinacions

LLICÈNCIA	SÍ POTS	HAS DE
	Compartir i adaptar/modificar inclús amb finalitats comercials	Reconèixer l'autoria de l'obra original
	Compartir i adaptar/modificar sense finalitats comercials	Reconèixer l'autoria de l'obra original i no fer-ne usos comercials
	Compartir i adaptar/modificar inclús amb finalitats comercials	Reconèixer l'autoria de l'obra original, podent fer usos comercials i sempre l'obra que en resulti s'ha de compartir amb la mateixa llicència (CC BY SA)
	Compartir inclús amb finalitats comercials	Reconèixer l'autoria de l'obra original i no explotar obres derivades
	Compartir	Reconèixer l'autoria de l'obra original, no fer-ne usos comercials i no distribuir obres derivades

	Compartir i adaptar/modificar	Reconèixer l'autoria de l'obra original, no fer-ne usos comercials i distribuir les obres derivades sota la mateixa llicència (CC BY NC SA)
---	----------------------------------	---

Com utilitzar-les?

Les llicències Creative Commons són senzilles d'utilitzar, sense cost algun i reconegudes internacionalment, i això comporta que els usuaris les puguin reconèixer de forma molt senzilla i ràpida.

Utilitzar les llicències Creative Commons resulta molt senzill i ràpid, i amb la simple inclusió d'aquestes, s'autoritza a que qualsevol tercer en pugui fer l'ús que tu, autor, determines.

Si ho necessites, per a saber el tipus de llicència que has d'utilitzar de conformitat amb les teves necessitats o requisits, pots consultar [aquí](#).

La UOC, la publicació en obert i els seus beneficis

El dia 12 d'abril de 2021 va ser aprovada, per Consell de Direcció, la Política institucional de coneixement obert de la UOC. La finalitat d'aquesta política és establir el marc institucional que permeti a la UOC compartir i transferir obertament el coneixement que genera com a resultat de la seva recerca, docència, innovació o gestió institucional en els diferents àmbits temàtics de la universitat.

Els beneficis de publicar en obert són:

- Augment de la visibilitat de la literatura científica.
- Més impacte de les publicacions: augment de les citacions dels autors i les publicacions.
- Accés perpetu als documents.
- Recuperació fàcil dels continguts publicats en accés obert.
- Garantia de preservació dels resultats de la recerca.
- Augment de la visibilitat de les institucions.

A mode d'exemple, l'objectiu 2030 per als recursos d'aprenentatge és que s'augmenti substancialment els que es comparteixin en obert, sigui des de l'inici i per defecte (moment de contractació) o sigui després de sis semestres, fent el canvi de llicència.

Per a consultar la Política, clica [aquí](#).

Per a saber-ne més, pots contactar amb mromagosahue@uoc.edu o mhernandezarr@uoc.edu, o entrar un JIRA a través d'aquest [enllaç](#)